

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Toimintakertomus 2024

HARTOLA

Heinola

Hollola

Ihastu liittim!

KÄRKÖLÄ

Lahti

ORIMATTILA

DASJOKI

SYSMÄ

Sisällysluettelo

OHJAUSRYHMÄ	2
OHJAUSRYHMÄN ALAINEN KEHITTÄMISVERKOSTO	5
SEUDULLISET KEHITTÄMISHANKKEET	5
Varhaiskasvatuksen kehittämishankkeet.....	5
Esi- ja perusopetuksen kehittämishankkeet.....	6
Nuorisotyön kehittämishanke.....	8
VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ	9
ARVO-KEHITTÄMISRYHMÄ	10
DIGIKEHITTÄMISRYHMÄ	11
OPS-KEHITTÄMISRYHMÄ.....	13
OOT-KEHITTÄMISRYHMÄ.....	14
TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ	16
NUORISOPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	17
TALOUSASiantuntijoiden kehittämisyhmä.....	17
KIRJASTO- JA TIETOPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	18
LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKAPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ	19
LASTEN KULTTUURIKESKUS EFEKTI	20
VERKOSTOYHTEISTYÖN TALOUDELLISET TIEDOT VUODELTA 2024.....	21

OHJAUSRYHMÄ

Sivistystoimen seudullisen kehittämisverkoston yhteistoimintasopimusta Päijät-Hämeen alueelle on jatkettu kuntien päätöksillä vuosille 2022–2025. Verkoston toimintaa ohjaa Päijät-Hämeen kuntien johtavista sivistystoimen viranhaltijoista koostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän jäseninä vuonna 2024 olivat sivistysjohtaja **Petri Haapanen** Asikkalasta, rehtori **Tiina Kotila-Paaso** (ohjausryhmän puheenjohtaja) Hartolasta, hyvinvointijohtaja **Pirjo Hepo-oja** Heinolasta, hyvinvointijohtaja **Kim Strömmer**, hallintopäällikkö **Minna Säkkinen-Salminen** (tammikuu) ja perusopetuksen rehtori **Sanna Pliit-Rehula** (helmi-joulukuu) Hollolasta, sivistysjohtaja **Petri Käkönen** Kärkölästä, kasvatus- ja opetusjohtaja **Jari von Becker** (tammi-kesäkuu), rehtori, vt. kasvatus- ja opetusjohtaja **Tommi Nikka** (elo-marraskuu) ja kasvatus- ja opetusjohtaja **Aarne Ylipiha** (marras-joulukuu) Iitistä, sivistysjohtaja **Tiina Granqvist** ja opetus- ja kasvatusjohtaja **Virve Jämsén** Lahdesta, sivistysjohtaja **Mika Silvennoinen** (tammi-kesäkuu) ja vs. sivistysjohtaja **Esa Kähkönen** (elo-joulukuu) Orimattilasta, rehtori **Pirjo Ala-Hemmilä** Padasjoelta ja rehtori **Simo Sinervo** Sysmästä. Ohjausryhmän esittelijänä on toiminut kehittämisspäällikkö **Anjariitta Carlson** ja sihteerinä kehittämiskoordinaattori **Raisa Kujala** seudullisen kehittämisen yksiköstä.

Ohjausryhmä on kokoontunut säännöllisesti kuukausittain heinäkuuta lukuun ottamatta. Jokaiseen seudulliseen kehittämisryhmään on nimetty ohjausryhmän edustaja tiedonkulun varmistamiseksi. Lisäksi ohjausryhmässä on yhteisesti sovittu, että jokaisen ohjausryhmän kokouksen pöytäkirja toimitetaan tiedoksi yhteistoimintakuntien valio- ja lautakuntiin tiedoksi.

Ohjausryhmän toiminta vuonna 2024

Ohjausryhmän toiminta on vuoden 2024 aikana noudattanut itsearvioinnin tuloksista johdettua toimintasuunnitelmaa.

Vuoden 2024 yhteistoiminnan toiminnallisia tavoitteita olivat: ohjausryhmän ja kehittämisryhmien välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen tiivistäminen, yhdyspintayhteistyön vahvistaminen hyvinvointialueen kanssa sekä tulevaisuusorientaatio, johon sisältyivät mm. Verkostoperuskoulu-hankkeen tavoitteiden edistäminen sekä DigiOne-hankkeen etenemisen seuranta.

Edellä mainittujen tavoitteiden edistymistä käsiteltiin ohjausryhmän kokouksissa vuoden 2024 aikana. Verkostoperuskoulu-hanke ja sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen välinen yhdyspintayhteistyö on ollut esillä kaikissa kokouksissa. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen edustajat osallistuivat ohjausryhmän tammikuun kokoukseen, jolloin käytiin yhteinen arviointikeskustelu hyvinvointialueen ensimmäisestä vuodesta. Verkostoperuskoulu-kehittämiseksi toteutettiin kaksi alueellista seminaaria, joissa sivistysjohdon lisäksi mukana olivat Kuntaliiton ja FCG:n edustajat. Verkostoperuskoulu-hankkeen projektiryhmänä on toiminut seudullinen OPS-kehittämisryhmä.

Ohjausryhmä tapasi kuntien valio- ja lautakuntien puheenjohtajia kesäkuun kokouksen yhteydessä. Yhteisessä tapaamisessa keskusteltiin seutuyhteistyöstä ja käytiin läpi ajankohtaiskatsaus yhteistoiminnassa keskeisistä käynnissä olevista asioista sekä tulevista opetuspuolen lakimuutoksista. Kansanedustaja Hilikka Kempin vieraili ohjausryhmän lokakuun kokouksessa. Hilikka Kempin kanssa keskusteltiin ajankohtaisista asioista, kuten Verkostoperuskoulu-hankkeesta, opetuspuolen tulevista lakimuutoksista, mielen hyvinvoinnista ja vanhemmuuden tuesta, Suomen kansainvälistymisen tukemisesta sekä sivistyspalveluiden taloudellisesta tulevaisuudesta. Seudullisten kehittämisryhmien puheenjohtajat tapasivat vuoden aikana kaksi kertaa. Ohjausryhmän ja kehittämisryhmien yhteinen itsearviointipäivä pidettiin 12.12.24.

Osana seudullisen kehittämisen toimintaa on vuonna 2024 ohjattu yhteensä 41 Erätauko – ja Skidialogia, joihin on osallistunut yhteensä 147 aikuista ja 205 lasta. Dialogeja on käyty osana

kehittämisryhmien ja kehittämishankkeiden toimintaa sekä joitakin dialogeja on ohjattu kunnissa seudullisen kehittämisen yksikön henkilöstön toimesta. Tammikuussa järjestettiin seudullinen Skidialogi-iltapäivä, jossa esiteltiin Päijät-Hämeen kuntien sivistystoimen henkilöstölle Erätauko – ja Skidialogi-menetelmiä. Loppuvuodesta 2024 koulutettiin seudullisessa Erätauko-koulutuksessa Päijät-Hämeen kuntien sivistystoimiin yhteensä 12 uutta keskustelun ohjaajaa.

OHJAUSRYHMÄN KOKOUKSISSA KÄSITELLYT ASIAT VUONNA 2024

Tammikuu

- Opiskeluhuollon palvelut – hyvinvointialueen tilannekatsaus ja arviointi vuodesta 2023
- Mitä tietoja koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa opiskeluhoitopalveluille
- Ohjausryhmän toimintasuunnitelman ja vuosikellon 2024 vahvistaminen
- Verkostoperuskoulu-hanke
- Kehittämisryhmien kuulumiset

Helmikuu

- Vuoden 2023 seudullisen verkostoyhteistyön toimintakertomus
- Mitä tietoja koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa opiskeluhoitopalveluille
- Opiskeluhuollon palvelut – hyvinvointialueen tilannekatsaus
- Ohjausryhmän toimintasuunnitelman ja vuosikellon 2024 vahvistaminen
- Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi -vastaajamäärät
- Päijät-Hämeen sivistyspalvelujen osallistuminen Educa-tapahtumaan 2025
- Verkostoperuskoulu-hanke
- Kehittämisryhmien kuulumiset
- Opetushallituksen erityisavustushaku opetustoimen henkilöstökoulutukseen 2024

Maaliskuu

- Opiskeluhuollon palvelut – hyvinvointialueen tilannekatsaus
- SOTEPALA-tutkimushankkeen esittely
- Opetus- ja kulttuuriministeriön suositus poissaolotiedon luokitteluun
- Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi -tulosten yhteenveto
- Verkostoperuskoulu-hanke
- Kehittämisryhmien kuulumiset

Huhtikuu

- Digitalisaation suuntaviivat Päijät-Hämeessä-kehittämishanke
- Toimintasuunnitelman toteuttamisen askelmerkit vuonna 2024
- Seudullisen yhteistoiminnan osavuosisikatsaus
- Opetushallituksen erityisavustushaut digitaalisten oppimisympäristöjen edistämiseen varhaiskasvatuksessa ja kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa 2024 sekä innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen lukiokoulutuksessa 2024
- Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus
- Verkostoperuskoulu-hanke
- Kehittämisryhmien kuulumiset
- Päijät-Hämeen kuntien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä esitelty Päijät-Hämeen liiton puheenjohtajaforumissa maaliskuussa

Toukokuu

- Someturvan esittely
- Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus
- Verkstoperuskoulu-hanke
- Nuorisotyön seudullisen koordinaation kehittäminen Päijät-Hämeessä-kehittämishankkeen jatko vuonna 2025
- Lukuvuoden 2025–2026 työ- ja loma-ajat
- Kehittämisryhmien kuulumiset

Kesäkuu

- Kuntien sivistys- ja hyvinvointivalio- ja lautakuntien edustajien tapaaminen
- Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus
- Someturva
- Verkstoperuskoulu-hanke
- Kehittämisryhmien kuulumiset
- Seudullisten kehittämisryhmien puheenjohtajat tapasivat 14.5.

Elokuu

- Tilannekatsaus Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelmasta ja kestävästä liikkumisesta osana ilmastotyötä
- Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus
- Ajankohtaiset asiat ja tulevat lakimuutokset lukuvuoden alkaessa
- Seudullisen yhteistoiminnan osavuosikatsaus ja vuoden 2024 toimintasuunnitelman edistäminen
- Verkstoperuskoulu-hanke
- DigiOne-tilannekatsaus
- Kehittämisryhmien kuulumiset
- Kevään 2024 yhteishaussa peruskoulunsa päättäneiden jatko-opintoihin sijoittuneiden tietojen kerääminen yhteisellä lomakkeella kunnista

Syyskuu

- Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus
- Tulevat esi- ja perusopetusta koskevat lakimuutokset
- Seudullisen yhteistoiminnan talousarvio vuodelle 2025
- Verkstoperuskoulu-hanke
- Kehittämisryhmien kuulumiset
- Euroopan liikkujan viikkoa (16.–22.9.) koskeva yhteinen Wilma-viesti kuntiin
- Seudulliset Erätauko-koulutukset käynnistyvät kahdella ryhmällä
- Opetus- ja kulttuuriministeriön Peruskoulun tulevaisuustyö -hanke on avannut kaikille avoimen verkkoavoriihen peruskoulun kehittämiseksi
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt nuorisotyön alueellisen koordinaation kehittämiseen Päijät-Hämeeseen 45 000 euroa ajalle 1.-31.12.25

Lokakuu

- Kansanedustaja Hilikka Kempin vierailu
- Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus
- Ohjausryhmän edustajan nimeäminen Päijät-Hämeen hyvinvointialueen opiskeluhoitopalvelujen tulosityksikköpäällikön rekrytointiin

- Kevään 2024 yhteishaun sijoittumistiedot
- Valtion erityisavustuksen kouluun kiinnittymisen ja poissaoloihin puuttumisen alueelliseen koordinaatiotoimintaan käytön jatkaminen
- Verkostoperuskoulu-hanke
- Kehittämisyhmien kuulumiset
- Seudullisten kehittämissyhmien puheenjohtajat tapasivat 25.9.

Marraskuu

- Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus
- PÄHEDU-tapahtuman järjestäminen Päijät-Hämeessä
- Seudullisen yhteistoiminnan osavuosikatsaus
- Seudullisen sivistysjohtajien ohjausryhmän puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta vuodelle 2025
- Vuoden 2025 kokousaikatauluista päättäminen
- Verkostoperuskoulu-hanke
- Kehittämisyhmien kuulumiset
- OPH on myöntänyt jatkoajan Koululäsnäolon vahvistamiseen Päijät-Hämeessä-hankkeelle 28.2.25 asti
- Yhteisen keskustelutilaisuuden järjestäminen pelastustoimen ja poliisin kanssa, miten lapset, nuoret ja perheet Päijät-Hämeessä tällä hetkellä voivat

Joulukuu

- PÄHEDU-tapahtuman järjestäminen Päijät-Hämeessä
- Sairaalaopetuksen konsultatiivinen palvelu
- Sivistystoimen seudullinen yhteistyö vuonna 2025
- Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus
- Verkostoperuskoulu-hanke
- Kehittämisyhmien kuulumiset
- Kehittämispäällikkö Anjariitta Carlsonin eläketilaisuus

OHJAUSRYHMÄN ALAINEN KEHITTÄMISVERKOSTO

SEUDULLISET KEHITTÄMISHANKKEET

Varhaiskasvatuksen kehittämishankkeet

VALSSI -digitaalinen laadunarviointijärjestelmä varhaiskasvatukseen -kehittämishanke

Projektikoordinaattorina toimi Susanna Arola 20.3.2023-30.6.2024.

Kehittämistyö toteutui kahdeksan kunnan yhteistyönä, mukana olivat Asikkala, Hartola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä. Kehittämistyötä rahoitti Opetus- ja kulttuuriministeriö. Myönnetty avustus oli 68 507,75 euroa. Kehittämistyön toteuttamisaika oli 1.1.2023-30.6.2024. Kohderyhmänä oli hankekuntien varhaiskasvatuksen hallinnon henkilöstö, esihenkilöt sekä varhaiskasvatuksen ryhmissä työskentelevä henkilöstö.

Kehittämistyön tavoitteena oli tukea kuntia arviointiprosessin uudistamisessa liittäen Valssi osaksi arvioinnin kokonaisuutta, vahvistaa henkilöstön itsearviointiosaamista ja jatkuvan kehittämisen työtapaa, sekä kouluttaa henkilöstöä Valssin käyttöön ottoa tukien Valssin juurtumista osaksi varhaiskasvatuksen arkea. Projektikoordinaattori toimi teknisenä tukena ja hankkeessa tuotettiin tukimateriaalia Valssin käyttöön liittyen. Hankkeessa järjestettiin laajasti koulutustilaisuuksia ja tukiklinikoita vuoden 2024 aikana: eri käyttöroolien tapaamiset, Päijät-Hämeen varhaiskasvatuksen arviointiosaamiskoulutuskokonaisuus, kuntakäynnit, varhaiskasvatuksen arvioinnin työpaja. Varhaiskasvatuksen seudullista arviointikyselyä ja sen roolia suhteessa Valssiin kehitettiin kehittämishankkeen aikana.

Seikkaillen Päijät-Hämeessä -Osallisuutta ja digitaaloja pelillisesti -kehittämishanke

Hanketta koordinoi osa-aikaisesti verkostokoordinaattori Kati Vähäkuopus 30.6.2024 asti. 1.7.2024 alkaen projektikoordinaattorina toimii Susanna Arola.

Kehittämistyö toteutuu yhdeksän kunnan yhteistyönä, mukana ovat Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä. Kehittämistyötä rahoittaa Opetushallitus. Myönnetty avustus on 112 050 euroa. Kehittämistyön toteuttamisaika on 15.6.2023-31.12.2025.

Tavoitteena on lisätä lasten osallistumista varhaiskasvatuksen arviointiin pelillistämisen kautta, vahvistaa lasten lähiympäristön tuntemusta sekä edistää lasten ja henkilöstön digitaaloja sekä digitaalisten välineiden pedagogista hyödyntämistä. Konkreettisenä tuotoksena kehittämistyöstä syntyy Päijät-Hämeeseen sijoittuva toiminnallinen peli, joka kehitetään yhdessä lasten, varhaiskasvatuksen henkilöstön ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kehittämishankkeessa on toteutettu kuntakäyntejä, joissa 15 yhteistyöryhmän lapset ja henkilöstö ovat ideoineet toiminnallisen pelin sisältöä. Varhaiskasvatuksen Skidialogien avulla kuultiin lasten kokemuksia heille tärkeistä lähiympäristön paikoista. Dialogeja on käyty yhteensä 27. Pelin prototyyppiä kehitetään lasten ajatuksiin perustuen. Lasten arviointikysymysten muotoilu on aloitettu. Arviointikysymysten testaamiseen osallistuvat yhteistyöryhmien lapset ja kasvattajat sekä hankkeen kehittämisryhmä. Seikkaillen Päijät-Hämeessä -pelin yhteyttä varhaiskasvatuksen seudulliseen arviointikyselyyn ja Valssi laadunarviointijärjestelmään on käsitelty yhdessä varhaiskasvatuksen arvioinnin työryhmän kanssa.

Esi- ja perusopetuksen kehittämishankkeet

Sitouttava koulu yhteistyö -kehittämishanke

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) rahoittaman kehittämishankkeen projektikoordinaattorina toimi Heli Pätiälä. Hankkeen rahoitus koostui OKM:n myöntämästä avustuksesta 156 000 euroa (80 %) ja kuntien omarahoitusosuudesta 39 000 euroa (20 %) yhteensä 195 000 euroa. Hankkeen toteutusaika oli 1.1.2022 – 31.12.2023. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa ja se myönnettiin 30.6.2024 asti.

Sitouttava koulu yhteistyö II-hanke jatkoi Sitouttava koulu yhteistyö kehittämistyölle asetettuja tavoitteita. Kehittämistyötä ohjasivat seudullinen moniammatillinen kehittämisryhmä sekä sivistys- ja hyvinvointijohtajista koostuva ohjausryhmä. Hankkeen kohderyhmänä olivat peruskoulun 5–9. vuosiluokkien oppilaat, henkilöstö ja huoltajat. Poissaoloihin puuttumisen malli otettiin käyttöön Päijät-Hämeen peruskouluissa elokuussa 2023. Vuonna 2024 kehittämistyötä jatkettiin koulupoissaoloihin puuttumisen mallin jalkauttamisella kouluihin ja yhteisten hyvien käytänteiden jakamisella. Mallin käyttöä varten tuotettiin erilaista tukimateriaalia esimerkiksi oppitunneille, vanhempainiltoihin sekä henkilöstötilaisuuksiin. Projektikoordinaattori kävi myös kuntavierailuilla

esimerkiksi henkilöstökokouksissa kertomassa ja keskustelemassa poissaolojen ennaltaehkäisystä, seurannasta ja puuttumisesta. Keväällä 2023 koottu kehittäjäverkosto tapasi säännöllisesti hankkeen aikana. Kehittäjäverkostossa on edustus jokaisesta Päijät-Hämeen kunnasta ja verkoston tarkoituksena oli tukea poissaoloihin puuttumisen mallin jalkauttamista kuntiin.

Sitouttava koulu yhteistyö -hankkeen päätöstilaisuus pidettiin Lahden kaupungintalon sisäpihalla 3.5.2024.

Koululäsnäolon vahvistaminen Päijät-Hämeessä -kehittämishanke

Opetushallituksen (OPH) rahoittamassa kehittämishankkeessa työskentelee projektkoordinaattori Heli Pätiälä. Hankkeen rahoitus koostuu OPH:n myöntämästä avustuksesta 48 260 euroa (95 %) ja kuntien omarahoitusosuudesta 2 540 euroa (5 %), yhteensä 50 800 euroa. Hankkeen toteutusaika oli 28.9.2023-31.12.2024. Hankkeen avustuksen käytölle haettiin jatkoaikaa ja se myönnettiin 28.2.2025 asti. Kehittämistyötä ohjaavat kehittäjäverkosto sekä sivistys- ja hyvinvointijohtajista koostuva ohjausryhmä.

Koululäsnäolon vahvistaminen Päijät-Hämeessä-hanke jatkaa kehittämistyötä Sitouttava koulu yhteistyö -hankkeen suuntaisesti. Hankkeen tavoitteena on ollut tukea kehittämistyössä mukana olevien verkostokuntien opetuksen järjestäjiä perusopetuslain muutoksessa (26§), paikallisten opetussuunnitelmien päivitysten selkiyttämisessä sekä sitouttava koulu yhteistyö -kehittämishankkeen tuloksena käyttöönotetun seudullisen poissaoloihin puuttumisen mallin juurruttamisessa osaksi peruskoulujen arkea. Poissaoloihin puuttumisen mallia arvioitiin keväällä 2024. Käyttäjäkokemusta kerättiin oppilailta, huoltajilta, opetushenkilöstöltä sekä yhteistyökumppaneilta mallin toimivuuden jatkokehittämiseksi.

Hankkeen tavoitteena on ollut myös tuottaa kuntakohtaisesti ja seudullisesti tietoa poissaoloista tiedolla johtamisen tueksi. Elokuussa 2024 kaikki Päijät-Hämeen kunnat ottivat käyttöön OKM:n suositteleman poissaololuokituksen, mikä mahdollistaa yhtenäisen poissaolotiedon keräämisen koulujen, kuntien ja seutukunnan tasoilla. Kuntien kanssa on käyty keskustelua poissaolojen seurannasta ja poissaolotiedon hyödyntämisestä osana oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemista. Sitouttava koulu yhteistyö II-hankkeessa koottu kehittäjäverkosto on tukenut kehittämistyötä ja säännöllisissä tapaamisissa on jaettu hyviä käytänteitä ja keskusteltu yhdessä poissaolojen ennaltaehkäisyyn, seuraamiseen ja puuttumiseen liittyvistä haasteista.

Digitalisaation suuntaviivat Päijät-Hämeessä -kehittämishanke

Opetushallituksen rahoittamaa kehittämishanketta koordinoi projektkoordinaattori Hanna-Maria Partanen. Projektiryhmänä toimi seudullinen digikehittämisryhmä ja ohjausryhmänä sivistystoimenjohtajien ohjausryhmä. OPH:n myöntämä avustus hankkeelle oli 168 500 euroa. Hankkeen toteutusaika oli 24.5.2022–31.7.2024.

Digitalisaation suuntaviivat 2 -jatkohankkeen tavoitteena oli edeltävässä hankkeessa kehittämistyönä luodun digistrategian jalkauttaminen ja konkretisointi. Hanke keskittyi digistrategian toimeenpanoon, konkretisointiin ja eteenpäin viemiseen sekä seudullisesti että kunnissa. Kehittämistyön aikana rakentui digipolkumalli vuorovaikutuksessa hankekuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Polun rakentamisessa on huomioitu kuntien lähtötilanne ja seudullinen tavoitetilä. Hankkeessa edistettiin myös henkilöstön osaamista ja osaamisen jakamista digitalisaation osalta koulutusten, verkostoitumisen ja eri toimijoiden välisen yhteistyön avulla. Hankkeen kehittämistyön tarkempi kuvaus ja kehittämistyössä tuotetut materiaalit löytyvät hankkeen sivuilta [Digitalisaation suuntaviivat - VTT-strategia Päijät-Hämeessä](#).

Verkostoperuskoulu-hanke

Suomen Kuntaliitto toteutti hanketta vuosina 2023–2024 yhteistyössä Finnish Consulting Groupin (FCG) kanssa. Kuntaliitto vastasi valtakunnallisen kehittämistyön toteuttamisesta, neljästä hankkeen aikana toteutettavasta seminaarista sekä ohjausryhmän ja pilottialueiden yhteyshenkilöiden kokouksista. Pilottialueita hankkeessa oli kymmenen, joista Päijät-Häme oli yksi. FCG vastasi pilottialueiden työpajojen fasilitoinnista ja tuki pilottialueiden työskentelyä.

Hankkeen osarahoittajana toimi Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä HAMA (Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseudun kehittämissyksikkö). Hankkeen ohjausryhmässä oli edustettuna Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Valtiovarainministeriö, Opetushallitus, pilottialueiden edustus, FCG ja Kuntaliitto.

Tavoitteena oli ennen kaikkea kuntien välisiä perusopetuslain mukaisia yhteistyömuotoja hyödyntäen tunnistaa ja kehittää uudenlaisia toimivia ratkaisuja perusopetuksen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä opetusjärjestelyiden laadulliseen kehittämiseen eri puolilla maata. Avartamalla koulu yhteisöjä, opetusta ja oppimista voidaan yhteistyön hyödyt saada nykyistä laajemmin käyttöön opetuksen järjestämisessä. Oppilaiden tarpeet olivat suunnittelun lähtökohta. Piloteissa etsittiin erilaisia ja monipuolisia yhteistyötä tiivistäviä toimintamalleja. Hankkeen loppuraportti on luettavissa <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2025/2294-verkostoperuskouluhanke-2023-2024>.

Päijät-Hämeen pilotin tavoitteena hakuvaiheessa oli ensisijaisesti perusopetuksen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen tarkastelemalla palveluverkkoa seudullisesti sekä löytää yhdessä toimivia ratkaisuja kielten ja katsomusaineiden opettamiseen. Hankkeen aikana tavoitteeksi muodostui kielten opetuksen osalta kerätä kokemuksia espanjan kielikerhon muodossa etäyhteyksiä hyödyntäen. Tavoite ei toteutunut hankkeen aikana, koska kielikerholle ei ole toistaiseksi löytynyt opettajaa. Syksyllä 2024 Hartolassa ja Sysmässä toteutettiin italian kielen kerhon pilotointi. Kunnilla on ollut valmius ortodoksisuskonnon opetuksen järjestämiseen etäyhteyksiä hyödyntäen lukuvuonna 2024–2025, mutta haasteena on ollut pedagogisesti pätevän opettajan löytäminen, joten ortodoksisuskonnon opetusta suunnitellaan aloitettavaksi lukuvuonna 2025–2026. Myös oppilasmäärien ja kouluverkon tarkastelu on ollut ajankohtaista. Koulukuljetukset on huomioitava tärkeänä tekijänä kouluverkkoa ja kuntien yhteistyömahdollisuuksien tarkastelussa. Hankkeen aikana on käyty läpi jo olemassa olevia kuntien välisiä sopimuksia oppilaiden käymisestä koulua toisen kunnan alueella. Sivistysjohtajien ohjausryhmä on päättänyt, että tavoitteellinen Verkstoperuskoulukehittäminen jatkuu Päijät-Hämeen alueella pilottivaiheen jälkeenkkin osana yhteistä seudullista työskentelyä.

Nuorisotyön kehittämishanke

Nuorisotyön seudullisen koordinaation kehittäminen Päijät-Hämeessä -kehittämishanke

Aluehallintoviraston rahoittamassa Nuorisotyön seudullisen koordinaation kehittäminen Päijät-Hämeessä-hankkeessa toimi projektikoordinaattorina Suvi Ovaska. Hankkeen rahoitus koostui aluehallintoviraston 45 000 euron rahoituksesta sekä kuntien 18 550 euron omarahoitusosuudesta. Hankkeen toteutusajaksi oli 1.8.2023-31.12.2024. Hankkeelle haettiin jatkoa ja uusi rahoitus vuodelle 2025. Hanke on kokonaisuudessaan osa aluehallintoviraston kansallista aluekoordinaation kehittämistyötä, johon sisältyvät osallistuminen kansalliseen kehittämistyöhön sekä yhteistyö aluehallintoviraston kanssa. Kehittämistyötä ohjaavat nuorisotyön seudullinen kehittämissyhmä ja sivistysjohtajien ohjausryhmä.

Hankkeen tavoitteena oli alueen nuorisotyön osaamisen vahvistaminen ja laatutyön kehittäminen, ajankohtaisen tiedon jakaminen ja ilmiöiden esiin nostaminen sekä verkostoitumisen ja tarvelähtöisen seudullisen yhteistyön mahdollistaminen.

Hankkeen aikana kirjoitettiin seudullinen nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS) yhdessä Päijät-Hämeen yhdeksän kunnan kanssa. Nuorisotyön perussuunnitelmassa kuvataan nuorisotyön toimintamuodot, menetelmät sekä työn lähtökohdat, tavoitteet ja arvot. Perussuunnitelman yhteiskehittämistä ja kuntien arkeen saattamista jatketaan kuluvalle hankekaudella 2025. Alueen nuorisotyön osaamista on vahvistettu järjestämällä seudullisia koulutuksia sekä työntekijöiden tapaamisia ja kuntavierailuja. Hankkeen aikana on perustettu tarpeenmukaisia seudullisia verkostoja työntekijöille.

VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Ryhmän jäsenet

Nerinda Laine, Asikkala
 Kirta Väisänen, Hartola
 Päivi Salminen, Heinola
 Sanja Pokki, Hollola, varapuheenjohtaja
 Salme Saari, Iitti
 Kaija Linden, Kärkölä (tammi-kesäkuu)
 Sari Kaurama, Kärkölä (elo-joulukuu)
 Mika Harju, Lahti, puheenjohtaja
 Johanna Lepistö, Orimattila
 Minna Myllykangas, Padasjoki
 Riitta-Sisko Niemistö, Sysmä
 Minna Säkkinen-Salminen, Hollola, ohjausryhmän edustaja (tammikuu)
 Sanna Plit-Rehula, Hollola, ohjausryhmän edustaja (helmi-joulukuu)
 Kati Vähäkuopus, sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen, sihteeri

Varhaiskasvatuksen seudullinen kehittämisryhmä on kokoontunut vuoden 2024 aikana 11 kertaa. Kehittämisryhmän aiheina on ollut varhaiskasvatuksen lainsäädäntöön sekä valtakunnalliseen kehitykseen liittyvien muutosten vaikutusten arviointi. Kuntaliiton valtakunnallisen varhaiskasvatusjohtajien verkoston käymä keskustelu ja kokousten materiaalit ovat olleet kehittämisryhmän käytössä puheenjohtajan tuodessa Kuntaliiton verkoston asiat kehittämisryhmään.

Yhteistyötä on tehty hyvinvointialueen, LAB-ammattikorkeakoulun sekä Jyväskylän yliopiston kanssa. Yhteistyön tuloksena on jatkettu vuonna 2023 alkanutta Päijät-Hämeen kuntien ja Jyväskylän avoimen yliopiston yhteistyötä kasvatustieteen perusopintojen osalta. Tällä mahdollistetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutuspolku kohti varhaiskasvatuksen opettajan opintoja. Varhaiskasvatuksen seudullisen arviointikyselyn uudistamista sekä Valsaava varhaiskasvatus - ja Seikkaillen Päijät-Hämeessä -kehittämishankkeiden etenemistä on myös käsitelty kokouksissa. Muita käsiteltyjä asioita ovat olleet mm. kuntiin sijoitettujen lasten varhaiskasvatusmaksujen laskuttaminen, varhaiskasvatuksen lääkehoito, esiopetukseen kiinnittymisen tukemisen malli sekä kunnista nousseet ajankohtaiset asiat.

Kehittämisryhmän vuoden 2024 toiminnan arviointi: Jäsenet kokevat kehittämisryhmän toimivan hyvin. Jäsenet ovat sitoutuneita ryhmän toimintaan. Verkostokoordinaattori Kati Vähäkuopuksen roolia ja työpanosta ryhmän toiminnassa kiiteltiin. Tärkeäksi koettiin ryhmän kautta saatava ajankohtainen tieto mm. Kuntaliiton varhaiskasvatusjohtajien verkostosta, yhteiset keskustelut ja ryhmän antama kollegiaalinen tuki. Kehittämiskohteeksi nousi keskustelun lisääminen niin Teams- kuin lähikokouksissakin.

ARVO-KEHITTÄMISRYHMÄ

Ryhmän jäsenet

Sari Puputti, Asikkala
 Tiina Kotila-Paaso, Hartola
 Jani Alatalo, Heinola
 Kirsi Hokkanen, Hollola
 Sanna Plit-Rehula, Hollola
 Jari von Becker, Iitti (tammi-kesäkuu)
 Tommi Nikka, Iitti (elo-lokakuu)
 Aarne Ylipiha, Iitti (marras-joulukuu)
 Petri Kutinlahti, Kärkölä, varapuheenjohtaja
 Lotta Hagström, Lahti
 Tuula Herkepeus, Lahti
 Esko Taipale, Lahti
 Suvi Ruusunen, Lahti
 Antti Ketonen, Orimattila, puheenjohtaja
 Johanna Lepistö, Orimattila
 Pekka Törrönen, Orimattila
 Pirjo Ala-Hemmilä, Padasjoki (tammikuu)
 Maria Mikkonen, Padasjoki (helmi-joulukuu)
 Simo Sinervo, Sysmä
 Anjariitta Carlson, seudullinen kehittäminen
 Raisa Kujala, seudullinen kehittäminen, sihteeri

Päijät-Hämeen seudullinen arvioinnin kehittämisryhmä, ARVO-ryhmä kokoontui vuoden 2024 aikana kahdeksan kertaa. Kehittämisryhmän puheenjohtajana toimi Antti Ketonen Orimattilasta, varapuheenjohtajana Petri Kutinlahti Kärkölästä ja sihteerinä Raisa Kujala seudullisesta kehittämisestä. Kokoukset on toteutettu lähikokouksina, joihin on tarvittaessa voinut osallistua myös etäyhteyksin. Lahdesta on useampi edustaja, jotka pääsääntöisesti ovat vuorotelleet kokouksiin osallistumisessa.

Ryhmän tehtävänä vuonna 2024 oli kehittämiskohteiden vaikuttavuuden seuranta, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaoppaan arkeen saattaminen ja sitouttavan koulu yhteisötyön mallin toimivuuden seuranta.

Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi toteutettiin tammi-helmikuussa 2024. Kunta- ja yksikkökohtaiset tulokset toimitettiin kuntiin. Kyselyn tuloksista laadittiin mediatiedote. Seututasolla tuloksista voi tehdä ainakin seuraavat nostot:

Huoltajien sekä esi- ja perusopetuksen oppilaiden vastausten mukaan aikuiset ovat ystävällisiä, välittäviä ja osaavia. Henkilöstöä on helppo lähestyä ja luottamuksellisten keskustelujen käyminen heidän kanssaan on mahdollista.

Monet henkilöstön palautteet kiittävät työkavereita, yhteistyötä, yhteishenkeä ja esihenkilöitä. Yhdessä suunnittelun ja tekemisen kulttuuri muun henkilöstön kanssa on kehittynyt hyvään suuntaan. Esiopetuksessa moniammatillinen yhteistyö koetaan toimivaksi.

Edellisen, vuonna 2022 toteutetun kyselyn vastausten perusteella parantamisalueeksi valittiin oppilaiden tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus sekä siihen liittyvä yhteisten pelisääntöjen noudattaminen. Asiaa lähdettiin edistämään seudullisesti työstämällä kaikille kunnille yhteinen esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja

yhdenvertaisuussuunnitelmaopas sekä siihen liittyvät askelmerkit suunnitelman viemiseksi osaksi arkea. Nyt toteutetun kyselyn vastausten perusteella asiassa ei ole vielä edistytty, joten sitä on kehitettävä edelleen.

Huoltajat kaipasivat enemmän resurssia oppimisen tukeen ja erityisopetukseen ja toivoivat enemmän henkilöstön yksilöllisempää aikaa oppilaille. Myös henkilöstön mukaan oppilaiden tuen saamista on edelleen kehitettävä.

Huoltajat kaipasivat edellisen kyselyn tavoin enemmän tietoa oppilaan oppimisesta ja opintojen etenemisestä sekä oppimisen arvioinnin perusteista. Esiopetuksessa huoltajat kokivat kuitenkin saavansa tietoa lapsen päivästä enemmän kuin aikaisemmin.

Kaikkien vastaajaryhmien osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuudet kaipaavat edelleen kehittämistä. Mahdollisuudet vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ja toiminnan suunnitteluun vaikuttavat myönteisesti niin esiopetukseen kuin kouluunkin kiinnittymiseen ja siellä viihtymiseen.

Perinteisellä kouluarvosanalla mitattuna eri vastaajaryhmät antoivat koulujen toiminnalle arvosanaksi 8 ½ ja esiopetuksen arvosanaksi 9.

Arvo-ryhmä suositteli OKM:n suosituksen mukaisen poissaololuokituksen käyttöönottoa kaikissa seudun kuntien kouluissa osana sitouttavan koulu yhteistyön seurantaa ja kehittämistä. Arvioinneilla on merkitystä vain, jos tulokset johtavat konkreettiseen kehittämiseen ja Arvo-ryhmä voi aktiivisella kehittämiskohteiden esillä pitämisellä edistää kehittämistyötä. Tärkeää on, että ARVO-ryhmän edustaja on tietoinen oman kuntansa etenemisestä niin varhaiskasvatuksen kuin perusopetuksen osalta.

ARVO-ryhmä tutustui OKM:n laatimaan lukiokoulutuksen laatustrategiaan ja selvitti seudullista kiinnostusta yhteisten kriteerien laatimiseen. Strategiassa ei ole kansallisia laatukriteereitä, vaan työ jää paikalliselle tasolle. Osalla kunnista on ja osalla ei ole halua ja tarvetta yhteistyöhön. Lahti on mukana OPH:n rahoittamassa Laatuapila-hankkeessa yhdessä koulutuskuntayhtymä Gadian ja Tavastian sekä Kuopion kaupungin kanssa. Verkostossa työstetään yhteisiä laatukriteereitä ja mittaristoa. Sovittiin, että odotetaan hankkeen tuotokset ennen kuin sovitaan, miten yhteisen kyselyn kanssa edetään. Keskustelua jatketaan 2025.

Karvin toteuttama, itsearvioinnin tueksi laadittu varhaiskasvatuksen digitaalinen laadunarviointijärjestelmä Valssi on otettu käyttöön osassa kunnista. Kokemuksia on jaettu ARVO-ryhmässä. On tärkeää, että seudullinen arviointikysely ja Valssi-arviointi tukevat toisiaan ja niistä on saatavissa synergiahyötyä. Varhaiskasvatuksen seudullisen arvioinnin kokonaisuuden ja kyselyiden kehittämistyö aloitettiin keväällä 2024 ja sitä jatketaan edelleen vuonna 2025.

ARVO-ryhmän puheenjohtajakausi on kaksivuotinen. Seuraavalle kaksivuotiskaudelle 2025–2026 valittiin puheenjohtajaksi Petri Kutinlahti.

DIGIKEHITTÄMISRYHMÄ

Ryhmän jäsenet

Asikkala: Ismo Kotilainen (tammi-kesäkuu)
 Asikkala: Vesa Virkki (elo-joulukuu)
 Hartola: Janne Jokinen ja Maarit Oksanen (huhtikuu)
 Heinola: Mari Laurell (tammi-kesäkuu)
 Heinola: Topi Hämäläinen (elo-joulukuu)

Hollola: Henna Holma
 Iitti: Antti Halme
 Kärkölä: Sari Kaurama (tammi-toukokuu)
 Kärkölä: Anne Kekki (elo-joulukuu)
 Lahti: Virve Jämsén (ohjausryhmän edustaja)
 Lahti: Hanna-Mari Tiihonen
 Orimattila: Eija Seunala (tammi-kesäkuu)
 Orimattila: Tuomas Kauppinen (elo-joulukuu)
 Padasjoki: Juulia Järvelin
 Sysmä: Mikko Ojala

Lisäksi sivistyspalveluiden seudullisen kehittämisen yksiköstä projektikoordinaattori Hanna-Maria Partanen (tammi-kesäkuu), kehittämispäällikkö Anjariitta Carlson ja kehittämiskoordinaattori Raisa Kujala.

Digikehittämissyhmä kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä yhdeksään kokoukseen ja yhteen koulutuspäivään. Kokouksista kolme pidettiin lähitapaamisina ja kuusi Teams-kokouksina. Kokousten ajankohdat olivat: 17.1./21.2./20.3./17.4./15.5./28.8./19.9./30.10./4.12. Koulutuspäivä toteutui ITK-päivien yhteydessä 17.4.

Vuoden aikana toteutettiin neljä digitalisaatioon liittyvää webinaaria ja osallistuttiin kahteen lähitapahtumaan (Skidialogi-iltapäivä, OppilasAgentti-tapahtuma) sekä Mediakasvatusfoorumi-webinaariin. Dialogisuuden vahvistamiseksi kaikkiin kuntiin hankittiin ja jaettiin Skidialogi-boksit.

Kevätlukukaudella 2024 seudullisen digikehittämissyhmän puheenjohtajana toimi Mari Laurell Heinolasta ja varapuheenjohtajuus oli jaettu Hartolan Janne Jokiselle ja Maarit Oksaselle. Syyslukukaudelle 2024 valittiin uudeksi puheenjohtajaksi Hanna-Mari Tiihonen Lahdesta ja varapuheenjohtajaksi Tuomas Kauppinen Orimattilasta. Jokaisesta kokouksesta on laadittu muistio ja ne ovat luettavissa seudullisen digikehittämissyhmän Teamsissa.

Perinteinen kesätapahtuma järjestettiin 5.6.2024. Vierailukohteena oli Eduskuntatalo, jossa ryhmällä oli tapaaminen kansanedustaja Hilikka Kempin kanssa.

Toimintakauden 2024 aikana saavutetut tavoitteet ja tärkeimmät aikaansaannokset:

- "Digitalisaation suuntaviivat 2 Päijät-Hämeessä" –kehittämishankkeen loppuunsaattaminen, raportointi ja arkistointi.
- Hanketyön kautta edistettyjä tavoitteita:
 - o Digiryhmätyön, digivuosisikellon ja digipolkutyön työstäminen seudullisesti kuntien paikallisen työn tueksi
 - o Dialogisuuden ja yhteisen ymmärryksen lisääminen kehittämissyhmässä sekä seutukunnissa Erätauko- ja Skidialogi-menetelmiä kokeillen
 - o Tekoälytietoisuuden ja -lukutaidon esiin nostaminen turvallisuuden ja vastuullisuuden teemojen rinnalla
 - o Tietosuojan ja –turvaan liittyvien ratkaisuiden edistäminen
 - o Seudullisten visioiden arvioimista kunta- / seututasolla sekä tavoitteiden edistämistä kunnissa tarvelähtöisesti ja räätälöidysti projektikoordinaattorin tuella
 - o Yhteistyötä seudullisten ja seudun ulkopuolisten hankkeiden kanssa mm. Tiedolla johtamiseen ja OppilasAgentti-toimintaan liittyen
 - o Yhteistyö ja kokeilujen mahdollistaminen sisältöjen sekä palvelujen osalta opetuspuolelle suunnattujen palveluntarjoajien kanssa
 - o Kuntien digikehittämisen avainhenkilöiden osaamisen täydentäminen mm. Opetushallituksen Digikilta-verkoston, kanssa toteutetuissa koulutuksissa
 - o Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen digitalisaation linjausten ja tavoitetilän peilaus seudulliseen ja kunnissa tehtävään kehittämistyöhön
 - o Aktiivinen osallistuminen valtakunnallisten esi- ja perusopetusverkostojen toimintaan, kuten OKM/OPH, Digikilta ja Verkostojen verkosto

- Hanketyön kautta syntyneitä materiaaleja (jaettu hankkeen nettisivuille: Digitalisaation suuntaviivat - TVT-strategia Päijät-Hämeessä:
 - o Digipolkutyö-yhteenveto
 - o Digiteemavuosikello opetuksen suunnittelun tueksi
 - o Vinkit mediakasvatussyhteistyön tueksi
- Työryhmän toiminnan ylläpitäminen ja edistäminen läpi toimintakauden
- Perinteisten kesäpäivien järjestäminen
- Kokouskäytänteiden päivittäminen hankeajan jälkeiseen aikaan
- DigiOne -palvelualustan kehitystyön seuraaminen; Lahden kaupunki mukana yhtenä kehittäjäkaupunkina.
- Kehittämisryhmän toiminnan arviointi ja itsearviointin raportointi sivistysjohtajille

OPS-KEHITTÄMISRYHMÄ

Ryhmän jäsenet

Asikkala: Petri Manninen
 Hartola: Maarit Oksanen
 Hartola: Tiina Kotila-Paaso, ohjausryhmän edustaja
 Heinola: Jarkko Granqvist
 Hollola: Anssi Vidman, varapuheenjohtaja
 Iitti: Tommi Nikka (tammi-kesäkuu, marras-joulukuu)
 Iitti: Kari Valtonen (elo-lokakuu)
 Kärkölä: Petri Käkönen
 Lahti: Petra Larvus, puheenjohtaja
 Lahti: Kirsikka Saresma
 Orimattila: Jarno Ovaska (tammi-kesäkuu)
 Orimattila: Eija Seunala (elo-joulukuu)
 Padasjoki: Pirjo Ala-Hemmilä (tammikuu)
 Padasjoki: Maria Mikkonen (helmi-joulukuu)
 Sysmä: Simo Sinervo
 Seudullinen kehittäminen Anjariitta Carlson
 Seudullinen kehittäminen Raisa Kujala

Kokoontumiset

Ryhmä kokoontui toimintavuoden aikana yhdeksän kertaa: 25.1., 22.2, 21.3., 18.4., 23.5., 5.9., 31.10., 28.11., 19.12. Tapaamiset toteutettiin lähi- ja etäkokouksina.

Huomioita toimintavuodesta

Ryhmä on toiminut foorumina ajatusten vaihdolle kuntien toimintatavoista sekä vertaistukena kunnalta toiselle.

Kehittämisryhmässä on edellisten toimintakausien mukaisesti jaettu hyviä käytänteitä ja malleja toimiin, joilla tuetaan oppimista ja hyvinvointia sekä opetuksen suunnittelua. Kuntien kuulumiskierrokset ovat olleet pohjana yhteisille keskusteluille, mitä on pidetty ryhmän toiminnan kannalta merkityksellisenä.

Keskeisimpänä teemana kehittämisryhmällä on seudun sivistysjohtajilta saadun toimeksiannon perusteella ollut vielä tämän toimintakauden ajan valtakunnallinen Verkstoperuskoulu-hanke, jossa Päijät-Hämeen seudun kunnat ovat yhdessä mukana. Hankkeen tavoitteena on ollut edistää oppilaiden yhdenvertaista (asuinpaikasta riippumatonta) mahdollisuutta valita vieraita kieliä sekä kehittää katsomusaineiden opetusta. Toimintavuoden 2024 aikana on jatkettu edellisenä

toimintakautena aloitettua hankkeen toteuttamiseen liittyvää kartoitustyötä etäyhteyksin toteutettavasta opetuksesta. Sekä kielikerho- että katsomusainetematikkaa on työstetty omissa alaryhmissään. Ensimmäinen kokeilu kielikerhotoiminnasta tehtiin syksyllä 2024 Hartolan ja Sysmän välisenä kokeiluna. Italian kielen kerhoon osallistui oppilaita kummastakin kunnasta ja kokeilua pidettiin onnistuneena, vaikkakin ensimmäisellä kerralla se työllistikin siihen osallistuvia opettajia jonkin verran.

Myös valtioneuvoston asetuksen mukaiset tuntijakomuutokset liittyen äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan opetuksen tuntimäärien lisäämiseen sekä niiden toteuttamiseen kussakin kunnassa ovat olleet ryhmän keskusteluissa esillä tällä toimintakaudella. Oppimisen tuen uudistus, kuntien taloustilanteet sekä hallituksen lakiesitys puhelinten käytöstä koulussa ovat myös keskusteluttaneet ryhmää.

Toimintakauden aikana haettiin Opetushallituksen erityisavustusta digitaalisten oppimisympäristöjen edistämiseen esi- ja perusopetuksessa, mutta avustusta ei myönnetty.

Päijät-Hämeen seudulliselle OPS-kehittämisryhmälle perustettuun Teams-tiimiin on tallennettu kokousten asialistat ja muistiot.

OOT-KEHITTÄMISRYHMÄ

OOT-kehittämisryhmän tehtävänä on edistää perusopetuksen oppimisen tukea ja opiskeluhoitoa sekä huomioida tuen jatkumisen käytänteet esiopetuksesta toiselle asteelle. Kehittämisryhmä on toimintavuoden 2024 aikana pyrkinyt parantamaan toimintamalleja ja kehittämään käytäntöjä eri kuntien välillä sekä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Kehittämisryhmässä toimintakauden aikana mukana oli ohjausryhmästä sivistysjohtaja Petri Haapanen.

Ryhmän kokoonpanossa tapahtui toimintakauden aikana muutamia muutoksia, mutta suurelta osin se pysyi ennallaan. Ryhmän kokouksissa puheenjohtajana toimi vuoden alussa varapuheenjohtaja Janina Mäntymaa, joka valittiin 30.4.2024 ryhmän varsinaiseksi puheenjohtajaksi. Ryhmässä on toimintakauden aikana ollut nimettynä jäsenenä tai varajäsenenä 35 eri henkilöä.

Ryhmän jäsenet

Asikkala: Petri Haapanen, sivistysjohtaja ja ohjausryhmän edustaja

Hartola: Tiina Itävuori, opinto-ohjaaja

Heinola: Minna Repo, esi- ja perusopetuksen erityisasiantuntija

Heinola: Satu Järvinen, apulaisrehtori

Heinola: Tuisku Laukka, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen erityisopetuksen asiantuntija (elo-joulukuu)

Hollola: Minna Tsutsunen, rehtori

Iitti: Jari von Becker, kasvatus- ja opetusjohtaja (tammi-kesäkuu)

Iitti: Tommi Nikka, rehtori, vs. kasvatus- ja opetusjohtaja (elo-joulukuu)

Kärkölä: Susanna Markkanen, erityisopettaja

Lahti: Anne Lindholm, rehtori, sairaalaopetus

Lahti: Janina Mäntymaa, palvelupäällikkö, oppimisen tuki ja hyvinvointi (varapuheenjohtaja 29.4. saakka ja puheenjohtaja 30.4. alkaen)

Lahti: Liisa Kumpulainen, aluekoordinaattori (tammi-kesäkuu)

Lahti: Minna Halme, aluekoordinaattori (tammi-kesäkuu)

Lahti: Piia Larinen, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö (elo-joulukuu)

Lahti: Susa Saarinen, oppimisen tuen ja opiskeluhoillon asiantuntija (elo-joulukuu)

Orimattila: Jarno Ovaska, opetuspäällikkö (tammi-kesäkuu)

Orimattila: Eija Seunala, opetuspäällikkö (elo-joulukuu)

Padasjoki: Asta Järvinen, opinto-ohjaaja

Sysmä: Simo Sinervo, rehtori (tammi-kesäkuu)
 Sysmä: Mari Salminen, opinto-ohjaaja (elo-joulukuu)
 Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen: Heli Pätiälä, projektkoordinaattori
 Koulutuskeskus Salpaus: Tiina Muukka, opetuslapäällikkö
 Päijät-Hämeen hyvinvointialue: Eija Virtanen, palveluesihenkilö
 Päijät-Hämeen hyvinvointialue: Päivi Salonen, apulaisylilääkäri, lastenneuvolan ja
 kouluterveydenhuollon vastuulääkäri
 Päijät-Hämeen hyvinvointialue: Eija Kinnunen, tuloksikköpäällikkö (varapuheenjohtaja
 30.4.–31.12.)
 Päijät-Hämeen hyvinvointialue: Hannele Tommo, psykologi
 Päijät-Hämeen hyvinvointialue: Jussi Pasanen, kuraattori
 Päijät-Hämeen hyvinvointialue: Merja Niemelä, palveluesihenkilö

Toimintakauden aikana kehittämisryhmän nimestä käytiin keskustelua kevään kokouksissa. 26.9.2024 kokouksessa ryhmän nimi vaihdettiin OOOT-kehittämisryhmästä OOT-kehittämisryhmäksi. Aiemmin käytössä ollut Päijät-Hämeen kuntien oppilas- ja opiskeluhuollon sekä oppimisen tuen kehittämisryhmä on jatkossa Päijät-Hämeen kuntien opiskeluhuollon sekä oppimisen tuen kehittämisryhmä. Vuoden 2024 aikana ryhmä on kokoontunut kuudesti 23.1./5.3./30.4./14.6./26.9./1.11.

Toimintakauden kehittämiskohteet

Opiskeluhuollon kokonaisuuden yhteydessä käsiteltiin useita keskeisiä teemoja, kuten opiskeluhuollon vuosikellon ja yksikköjen opiskeluhuollon ohjauksen kehittämistä, yhteisöllisen opiskeluhuollon itsearviointien toteuttamista ja niiden tuloksia, tiedonsiirtoa opetuksen järjestäjältä opiskeluhoitohenkilöstölle sekä eri rooleja opiskelijarekisterijärjestelmässä (Wilma). Lisäksi tarkasteltiin alaikäisten mielenterveyspalveluissa tapahtuneita muutoksia sekä TEA-viisarin tuloksia ja niiden tulkintaa.

Oppimisen tuen kokonaisuudessa käsiteltiin pääasiassa oppimisen tuen uudistusta, siihen liittyviä ehdotuksia sekä lausuntopyyntöä. Perusopetuslain ja opetussuunnitelman uudistus muodostavat merkittävän kokonaisuuden, joka tulee vaikuttamaan seuraavien vuosien kehittämistyöhön.

Seudullisen Sitouttavan kouluyhteistyön -hankkeen tilannekatsauksesta on raportoitu ajoittain. OOT-työryhmän kokouksissa on sovittu kunnille yhtenäisestä mallista poissaolojen merkitsemiseen ja varhaisen puuttumisen käytäntöihin, joka noudattaa valtakunnallista ohjeistusta. Lisäksi OOT-työryhmän kautta on jaettu tietoa Lahden kaupungin sairaalaopetuksen konsultaatiohankkeen etenemisestä ja päättymisestä.

OOT-kehittämisryhmän johtamista ja kokouskäytäntöjä kehitettiin toimintakauden aikana. Tavoitteena oli varmistaa tiedonkulku ohjausryhmän ja kehittämisryhmän välillä sekä käsitellä keskeisiä teemoja ja käyttää kokouksiin varattu aika tarkoituksenmukaisesti.

Toimintakauden arviointi

OOT-työryhmän tavoitteiden selkeytyminen ja järjestelmällisyyden lisääntyminen nähtiin positiivisena asiana. Kokousten määrä pidettiin riittävänä, mutta tapaamisia kasvokkain toivottiin toteutuvan useammin. Toisaalta myös tiheämpiä kokoontumisia ehdotettiin. Ryhmän toiminnassa arvostetaan tiedonkulkua, moniammatillisuutta ja jäsenten sitoutuneisuutta, mutta haasteina ovat suuri koko, vaihtuvuus ja tekniset ongelmat. Resurssien jakautuminen vaihtelee, mutta useimmissa kunnissa osallistumista tuetaan. Esiopetuksen ja toisen asteen asioiden tai näkökulmien käsittely koettiin vähäiseksi.

TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Ryhmän jäsenet

Hepo-oja Pirjo, hyvinvointijohtaja, Heinolan kaupunki
 Kujala Raisa, Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen, sihteeri
 Leivo Jukka, Suomen urheiluopisto, Vierumäki
 Moisala Markku, rehtori, Lahden yhteiskoulu
 Saarelainen Päivi, rehtori, Koulutuskeskus Salpaus, puheenjohtaja
 Strömmer Kim, hyvinvointijohtaja, Hollolan kunta
 Turunen Heikki, lukiojohtaja, Lahden kaupunki

Kokoukset

Kehittämisryhmä kokoontui toimintavuoden aikana kuusi kertaa: 27.1., 23.3., 13.5., 12.8., 13.10. ja 16.12. Joulukuun kokous oli lähikokous ja muut Teams-kokouksia.

Kuluneena vuonna kehittämisryhmän työn tukena toimi edelleen kaksi kehittämisryhmää: ohjauksen ja lukion kehittämisryhmät. Ohjauksen kehittämisryhmä muodostui toisen asteen ja perusopetuksen opinto- ja oppilaanohjaajista. Ohjauksen kehittämisryhmän puheenjohtajana on aloittanut Janita Kulkula. Lukion kehittämisryhmän muodostivat päijäthämäläisten lukioiden rehtorit puheenjohtajanaan Heikki Turunen.

Keskeisiä vuoden aikana käsiteltyjä teemoja

Kehittämisryhmän toimintavuoden keskeisiä teemoja olivat oppivelvollisuuden laajentumisen seuranta ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen toteuttaminen sekä yhteishaun 2024 sijoittumistiedot. Yhteenvetona voidaan todeta, että ko. ajankohtana Päijät-Hämeessä ilman opiskelupaikkaa oli 36 oppivelvollista, mikä oli jonkin verran edellistä vuotta suurempi. Tuva-koulutukseen alueella on kattavasti tarjontaa oppivelvollisille lukio- ja ammatillisiin opintoihin valmentavana sekä vaativaa erityistä tukea tarvitseville. Toteuttajina ovat Lahden kaupunki, Lahden Yhteiskoulu, Suomen diakoniaopisto, Kiipula ja Koulutuskeskus Salpaus. Näiden lisäksi Tuva-koulutusta on tarjolla myös maahan muuttaneille ja aikuisille.

Keskeisenä teemana oli myös opiskeluhooltoon liittyvät ajankohtaiset kysymykset. Käsiteltiin myös alueellisen opiskeluhoollon yhteistyöryhmän kuulumisia. Toisen asteen koulutuksen kehittämisryhmän edustajana yhteistyöryhmässä toimii Markku Moisala. Keskustelua aiheuttivat myös hallituksen leikkaukset ammatilliseen koulutukseen sekä lakimuutokset koskien toisen asteen koulutusten oppimisen ohjausta ja tukea. Laki hyväksyttiin eduskunnassa loppuvuodesta ja se tulee voimaan siirtymäajan jälkeen.

Ryhmässä käytiin myös keskustelua hallitusohjelman toisen asteen ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjauksen kokeilusta, johon haku on alkuvuodesta 2025. Kokeiluun otetaan maksimissaan 40 koulutuksenjärjestäjää ja kokeilu aika on 2026–2033.

Kehittämisryhmän itsearviointi tehtiin lokakuun kokouksen yhteydessä. Kaikki ryhmän jäsenet ovat erittäin sitoutuneita toimintaan ja tavoitteisiin.

Joulukuun kokouksessa vuoden 2025 puheenjohtajaksi valittiin rehtori Markku Moisala ja sovittiin seuraavat kokouspäivät keväälle 2025.

Lisäksi kokouksissa olivat esillä vuosikellon vakioaiheet, kuten työryhmien toiminnan seuraaminen, opiskelijamääräennusteet, Toiselleasteelle.fi -verkkoesite sekä toisen asteen koulutuksen lukuvuoden 2025–2026 työ- ja loma-ajat.

NUORISOPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Ryhmän jäsenet

Asikkala: Henna Rautavuo-Hätönen
 Hartola Anna-Maija Muurinen
 Heinola: Anne Andersson
 Hollola: Lassi Puodinketo, puheenjohtaja
 Hollola: Kim Strömmer, ohjausryhmän edustaja
 Iitti Piia Tötterström
 Kärkölä Sanna Nevalainen
 Lahti Jouni Kivilahti
 Lahti: Petteri Peltonen
 Orimattila Päivi Alakangas
 Padasjoki Paavo Malaste
 Sysmä Tuija Pessa

Vuoden 2024 kehittämisryhmän toiminta keskittyi nuorisotyön laadun ja mittaamisen kehittämiseen, seudullisen yhteistyön vahvistamiseen sekä uusien toimintamallien luomiseen ja jalkauttamiseen. Seudullisesti työntekijöille organisoitiin koulutuksia, joissa teemoina olivat muun muassa katusovittelu, seksuaalikasvatus ja nepsy-osaamisen kehittämiseen tarjottu koulutus. Seuturyhmän kokousten sihteerinä toimi Päijät-Hämeen nuorisotyön aluekoordinaattori, joka luonnollisesti antoi hyvän ikkunan verrattain nuoren aluekoordinaation kehittämiseen. Seutukoordinaattori piti työryhmän ajan tasalla vuoden aikana aktiivisesti toimineen seudullisen NUPS-työryhmän toiminnasta.

Vuoden aikana kokoonnuttiin kuusi kertaa. Kokoontumiset pyrittiin koko vuoden järjestämään livetapaamisina eri puolilla Päijät-Hämettä. Tätä ”perinnettä” on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa.

Keskeiset toiminnat ja tulokset:

- NUPS-prosessin valmiiksi saattaminen vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Seudullisten nuorisotyön työntekijöiden koulutusten organisointi ja toteutus.
- Vaikuttavuuden mittaamisen ja laadullisen arvioinnin kehittäminen seudullisesti.
- Katusovittelukoulutuksen mahdollistaminen seudullisesti.
- Kehittämisryhmä on muotoutunut tärkeäksi vertaistuelliseksi linkiksi seudun nuorisotyön esihenkilöiden kesken.

Vuosi 2024 oli kehittämisryhmälle aktiivinen ja tuloksellinen. Seudullinen yhteistyö tiivistyi ja uusia toimintamalleja kehitettiin ja jalkautettiin onnistuneesti. Työ jatkuu vuonna 2025, ja tavoitteena on edelleen vahvistaa nuorisotyön asemaa ja vaikuttavuutta. Alkuvuodesta seudullinen NUPS jalkautetaan kuntiin päätöksentekijöille. Kevään koulutuspäivien sisällöllinen suunnittelu on täydessä vauhdissa. Vuoden 2025 aikana pyritään luomaan NuoDon kirjaamiseen seudullisesti yhteneväiset ohjeistukset, jotta saamme jatkossa Päijät-Hämeessä vertailukelpoista tietoa dokumentaatiojärjestelmään kirjatusta nuorisotyön menetelmistä ja asiakasmääristä.

TALOUSASiantuntijoiden Kehittämisryhmä

Ryhmän jäsenet

Asikkala: Aija Viikilä, puheenjohtaja
 Hartola: Tiina Kotila-Paaso

Heinola: Piia Paasiranta
 Hollola: Taru Lehtoranta
 Iitti: Jari von Becker (tammi-kesäkuu)
 Iitti: Tommi Nikka (elo-marraskuu)
 Iitti: Aarne Ylipiha (joulukuu)
 Kärkölä: Petri Käkönen
 Lahti: Sari Leiskallio
 Orimattila: Varpu Vilkkonen (tammi-marraskuu)
 Orimattila: Sari Soikkeli (joulukuu)
 Padasjoki: Pirjo Ala-Hemmilä
 Sysmä: Simo Sinervo

Ryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa 4.3./13.5./14.10./2.12. Vuoden 2024 teemaksi valittiin kuntien taloustilanne, säästökohteet, lapsivaikutusten arviointi ja lapsibudjetointi, joita kuntien edustajat esittelivät.

Ryhmässä käsiteltiin lisäksi:

- vammaispalvelulain kanssa tehtyjä sopimuksia
- sijoitettujen lasten laskutuksia kotikunnilta
- syksyn oppilaskuljetuksia ja siihen liittyviä haasteita
- kehittämissuhteiden puheenjohtajien tapaamisen asioita
- kuntien oppilasmäärien ennusteita.

Syksyllä uudeksi sihteeriksi valittiin Taru Lehtoranta, joka toimii vuonna 2025 ryhmän puheenjohtajana.

KIRJASTO- JA TIETOPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Seudullisen kirjastoyhteistyön kehittämissuhteet kokoontui vuonna 2024 yhdeksän kertaa kokoonpanolla kirjastojen johtajat **Mirja Sipilä** Heinola, **Tanja Kairimo** Asikkala, **Katja Komonen** Hartola, **Riikka Juntila** Sysmä, **Ninni Parviainen/Elina Kelovesi/Minna Sirnö** Orimattila, **Salla Palmi-Felin** (puheenjohtaja) Lahti, **Kati Salminen** Hollola, **Eija-Liisa Kasesniemi** Padasjoki sekä asiantuntijana verkkopalvelupäällikkö **Tanja Ojakangas** Lahti (sihteeri) ja kirjastojärjestelmäasioissa kirjastopalvelukoordinaattori **Janne Seppänen**. Kokouskutsu lähti myös Anjariitta Carlsonille sekä Raisa Kujalalle (ohjaussuhteiden edustajat). Asiasisällöstä riippuen kokouksiin osallistui asiantuntijoina myös muita henkilöitä.

Päijät-Hämeen kirjastojen seudullisessa yhteiskäytössä oleva kokoelma kattaa noin miljoona yksikköä, joista valtaosa on kirjoja. Seudullinen verkkokirjasto on LASTU - lastu.finna.fi. LASTU-verkkokirjastoa käytetään aineistovarausten tekoon, lainojen uusimiseen, aineisto- ja saatavuustietojen hakuun Päijät-Hämeen kirjastoista, e-kirjojen lainaamiseen sekä kirjastojen ajankohtaisten tapahtuma- ja asiakastiedotteiden seuraamiseen. Vuoden 2024 aikana verkkokirjaston käyttö jatkoi yhä kasvuaan: käyntejä oli vuoden aikana 1,276 miljoonaa. Asiakkaiden käytössä on myös e-kirjoja ja e-äänikirjoja. E-aineistoissa tapahtui muutoksia, sillä elokuvapalveluissa siirryttiin käyttämään kirjastojen valtakunnallisesti kilpailuttamaa Cineast-palvelua ja Kansallinen e-kirjasto otettiin käyttöön huhtikuussa 2024. Kansallinen e-kirjasto se korvasi aiemman Ellibs-palvelun ja toi Lastu-kirjastojen asiakkaille myös uutena e-lehtiä etäkäyttöön. Kaikki suomenkieliset kunnat lähtivät mukaan Kansalliseen e-kirjastoon. Myös sanoma- ja aikakauslehtipalvelut ePress ja PressReader säilyivät käytössä. Musiikkipalveluista käytössä oli Naxos Music Library.

Seudulliset aineistokuljetukset kulkivat alueella päivittäin, mikä tehostaa aineistojen käyttöä ja laajentaa asiakkaiden käytössä olevaa kokoelmaa. Sopimus kilpailutettiin ja uusi neljän vuoden sopimuskausi alkoi toukokuussa 2024. Sopimukseen tuli mukaan optio litin liittymisestä mukaan sopimuskauden aikana, jos siirtyminen osaksi Lastu-kimppaa etenee.

Lastu-kirjastot siirtyivät uuteen kirjastojen itse kehittämään avoimen lähdekoodin kirjastojärjestelmään Kohaan syksyllä 2024. Järjestelmävaihto oli kirjastokimppan näkökulmasta vuoden suurin tapahtuma.

Seudullinen chat-palvelu oli käytössä koko vuoden. Asiakaspalvelijat olivat läsnä chatissa arkisin 9–17. Lahti huolehti vastaamisesta neljänä päivänä viikossa ja muiden kuntien kirjastot yhteisesti yhtenä päivänä. Muina aikoina asiakkaalle avautuu lomake, jonka kautta hän voi halutessaan lähettää kysymyksensä. Vuoden 2023 aikana kirjastoille tuli 2830 chat-yhteydenottoa.

E-palautetta kirjastoille saapui Lastu-verkkosivuilla olevan Lahden e-palautejärjestelmän kautta. Palautteen antaja voi valita haluamansa kirjaston, mutta usein myös Lahdelle kohdistettiin jotain toista kuntaa koskevaa palautetta.

Seudullisen kehittämisryhmän kokousten lisäksi Lahden kaupunginkirjasto järjesti alueellisen kehittämistehtävänsä puitteissa kuukausittaisia Teams-tapaamisia Päijät-Hämeen, Kanta-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan kirjastojen johtajille, joissa käsiteltiin ajankohtaisia kirjastoalan asioita. Kaikki alueellisen kehittämiskirjaston järjestämät koulutukset ja tilaisuudet on tarkoitettu myös Lastu-kirjastojen henkilökunnalle. Iitin kirjasto ei kuulu Lastu-kirjastoihin, vaan on yhä Kymenlaakson Kyyti-kimpassa. Iitti on kuitenkin osa Lahden kaupunginkirjaston alueellisen kehittämistehtävän aluetta.

Asikkalasta, Kärkölästä ja Sysmästä on osallistuttu Päijät-Hämeestä aktiivisimmin koulutuksiin henkilötyövuosiin suhteutettuna. Uutena oli tarjolla keskiuuriin kirjastoihin vietävät täsmäkoulutukset, joita toteutettiin Heinolassa, Hollolassa ja Orimattilassa.

Keskeisimpiä vuoden aikana käsiteltyjä asioita olivat:

- Seudullisissa aineistokuljetuksissa alkoi uusi sopimuskausi
- Uusi elokuvapalvelu Cineast sekä Kansallinen e-kirjasto otettiin käyttöön
- Uusi kirjastojärjestelmä Koha otettiin käyttöön

LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKAPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Kuntien liikuntatoimesta vastaavien viranhaltijoiden kanssa on kokoonnuttu vuoden 2024 aikana yhteensä kolme kertaa. Tapaamiset on pyritty toteuttamaan yhdessä Päijät-Hämeen Liiton Suomen Liikkuvin maakunta -hankkeen kanssa. Yhteisten ajankohtais- ja kehittämisasioiden lisäksi tapaamisissa ovat olleet teemoina Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelma ja sen työstö, kuntien liikkumisohjelmat ja -suunnitelmat, hanke- ja avustushaut sekä toiminnan vaikuttavuuden arviointi.

Kehittämiskohteina tapaamisissa ovat nousseet esiin mm. maakunnallisen Move!-toimintamallin/mallien kehittäminen, lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan kehittäminen sekä seuratoiminnan elinvoimaisuuden varmistaminen kunnissa.

Yhteisten tapaamisten lisäksi kuntien liikunnasta vastaavia viranhaltijoita on tavattu ns. "kuntarypäskäynteillä". Tapaamisia on pidetty 1.2.2024 Sysmässä Sysmän, Hartolan ja Joutsan kuntien viranhaltijoiden kanssa. 7.2. 2024 Heinolassa Heinolan, Lahden, Asikkalan ja Hollolan kuntien viranhaltijoiden kanssa. 21.2. Kärkölässä Kärkölä, Orimattilan ja Iitin kuntien

viranhaltijoiden kanssa sekä 22.2. Padasjoella. Kuntarypästapaamisissa keskustelua ja kehittämisajatuksia on jaettu enemmän kuntakohtaisesti ja teemat niissä ovat vaihdelleet kuntien nostamien tarpeiden mukaan.

Näiden tapaamisten ja käyntien lisäksi on järjestetty yhteisiä työpajoja ja seminaareja. Kuntien liikkumishjelmat -työpajassa kuultiin mm. Vantaan ja Raahen kaupungin liikkumishjelmien esittelyt mallina kuntien kuntakohtaisille suunnitelmille. Liikuntaneuvonnan hankeklinessä ideoitii yhdessä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa hankeaihoita Suomi Liikkeelle – hankehakuun sekä suunniteltiin mahdollisia muitakin hankkeita. Kevätkauden 7.5. olosuhdewebinaarissa teemana oli Kävely-, pyöräily ja luontoliikunnan olosuhteet. Syyskauden 12.12. olosuhdeseminaarin teemana oli Liikuntaolosuhteiden kehittäminen Päijät-Hämeessä. Ensimmäinen Liikkuva Päijät-Häme -seminaari järjestettiin 6.11.

Kuntien liikunnasta vastaavia viranhaltijoita on mukana myös Liikkuva Päijät-Häme 2030 – ohjelman projekti- ja suunnitteluryhmissä. Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelma on vahva kokonaisuus seudullisen liikuntatoiminnan kehittämisessä ja kehittämistyötä tullaan myös vuonna 2025 tekemään yhteistyössä mm. yhteisten seudullisten tapaamisten osalta.

Kunnilla on ollut edelleen vuoden 2024 aikana käytössä toiminnan suunnittelun, seurannan ja arvioinnin työkaluna Rajattomasti liikuntaa - indikaattorialusta. Alustalla voi seurata oman kunnan tilastotietoja liikunnan osalta ja vertailla kuntien tietoja keskenään. Alustalta löytyy liikunnan indikaattoritietoa valtakunnallista tutkimustuloksista ja sieltä saa kuntakohtaiset koonnit ja tulokset. Sivusto löytyy osoitteesta <https://www.phlu.fi/kunnat/rajattomasti-liikuntaa-alusta-indik/>.

Päijät-Hämeen kunnissa on kehitetty liikuntaneuvontaa yhteistyössä jo vuosia maakunnallisessa liikuntaneuvontaverkostossa, jossa ovat olleet mukana kuntien liikuntaneuvojat ja Päijät-Hämeen HYTE-yksikön toimijat. Liikuntaneuvojien verkosto on kokoontunut yhteisiin verkosto- ja koulutuspäiviin 4 krt/vuodessa. Liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva koulu, Liikkuva opiskelu ja harrastus- ja kerhoverkostot ovat kokoontuneet vuoden 2024 muutaman kerran vuodessa.

Kunnista liikunnasta vastaavien tapaamisiin ovat osallistuneet vaihtelevalla kokoonpanolla Matti Kettunen ja Masa Malén Asikkala, Maria Kaikkonen Heinola, Auli Kasakkamäki-Heikkinen Hollola, Anna-Maija Muurinen Hartola, Irina Barkman Iitti, Petri Käkönen ja Toni Klang Kärkölä, Alekski Nyström ja Sanna Nurminen Lahti, Pekka Petäkoski Orimattila, Pauliina Koskela ja Mari Enberg Padasjoki ja Tuija Pessa Sysmä.

Toiminnan koordinaattorina ja vetäjä on toiminut Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry (PHLU). PHLU:n työntekijöistä toimintaan ovat osallistuneet Mai-Brit Salo pj., Keijo Kylänpää, Heidi Mälkönen, Jaakko Rätty ja Arto Virtanen. Suomen Liikkuvin maakunta -hankkeen kautta Saila Juntunen.

LASTEN KULTTUURIKESKUS EFEKTI

Efektii on Päijät-Hämeen alueella toimiva lastenkulttuurikeskus, jonka kautta järjestetään kulttuuritoimintaa alueen päiväkodeihin ja kouluihin. Lahden kaupungin kulttuuripalvelut koordinoi Efektin toimintaa yhteistyössä ohjausryhmän kanssa. Rahoituksesta vastaavat Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä toiminnassa mukana olevat kunnat. Lastenkulttuurikeskus Efektii on Suomen Lastenkulttuuriliitto ry:n jäsen. Efektii on myös mukana valtakunnallisessa Suomen Kulttuurirahaston rahoittamassa Taidetestaajat-hankkeessa.

Efektin perustoimintaa ovat alusta alkaen olleet kouluille ja päiväkodeille tarjotut maksuttomat kulttuurivierailut, jotka tukevat lasten ja nuorten taide- ja kulttuurikasvatusta. Vierailut toteutetaan

pääasiallisesti päiväkodin tai koulun omissa tiloissa. Vierailut suuntautuvat kaikkiin Päijät-Hämeen kuntiin. Ohjelmistossa on esimerkiksi musiikkia, tanssia, teatteria ja kuvataidetta. Vuonna 2024 kulttuurivierailuja oli toteuttamassa 13 ammattitaiteilijaa tai taiteilijaryhmää.

VERKOSTOYHTEISTYÖN TALOUDELLISET TIEDOT VUODELTA 2024

Sivistystoimen seudullisen yhteistyön budjetti ja toimintamenot vuodelta 2024.

Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen	Talousarvio 2024	Toteuma 2024
Henkilöstökulut (palkat)	213 480	210 383
Matkakustannukset	1 200	213
ICT-palvelut + ICT-vuokrat	4 488	4 752
Koulutustilaisuuksiin osallistuminen	2 000	695
Toimistotarvikkeet	200	-
Kokous- ja neuvottelukulut (tarjoilut ja tilavuokrat)	3 500	3 559
Muut kulut	32	50
YHTEENSÄ	224 900	219 651

Sivistyksen palvelualueetta, jossa seudullinen kehittämysyksikkö toimii, johtaa Lahden kaupungin sivistysjohtaja Tiina Granqvist. Sivistyspalvelujen seudullista kehittämistä koordinoivassa yksikössä on vuonna 2024 ollut kolme toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevaa työntekijää, kehittämisspäällikkö Anjariitta Carlson, kehittämiskoordinaattori Raisa Kujala ja verkostokoordinaattori Kati Vähäkuopus.

Vuoden 2024 aikana seudullisessa kehittämysyksikössä ovat asiantuntijoina työskennelleet projektkoordinaattorit Susanna Arola, Hanna-Maria Partanen, Heli Pätiälä ja Suvi Ovaska.

Ulkopuoliset haetut ja saadut seudulliset hankerahoitukset kehittämistoimintaan 2024

Hankehakukohde	Rahoitus €	Kuntien omarahoitus €	Yhteensä € (100 %)
Nuorisotyön alueellisen koordinaation kehittäminen Päijät-Hämeessä 2 (AVI)	45 000 (90 %)	22 050 *)	67 050
Yhteensä	45 000	22 050	67 050

*) kuntien lisärahoitus